

индивидуалност која се рађа изучавањем индивидуалне психе.

Покажи храброст да се суочиш са сопственом несавршеношћу

Мартус прецизно анализира како се култура учених људи на универзитету под новонасталом културом часописа и књига мењала, формирајући учену литерарну јавност у којој су се певање и мишљење прожимали. Или како је полету критике религије из духа разума одмах супротстављена поплава езотеричког мишљења, или манија осећајности кроз сентименталну литературу.

Човек је под таквим погледом просветитељства несавршено биће, које је својом потребом за заједништвом изазвало стрепњу и интересовање мислилаца просветитељства у 18. веку. Разноврсност просветитељског мишљења није за Мартуса историјски или филолошки циљ *per se*, нити је њему напосто стало до опулентне слике епохе. Он галантно покушава да дискретном светлошћу просветитељства осветли оне духовне ставове који како нас, тако и целокупан свет, до данас чине поносним на ову епоху тријумфа разума.

Зоран Андрић

***Ethische Normen des frühen Christentums.
Gut – Leben – Leib – Tugend***

Kontexte und Normen neutestamentlicher Ethik / Context and Norms of
New Testament Ethics. Band IV.

Hrsg. v. Friedrich W. Horn, Ulrich Volp u. Ruben Zimmermann, in Zus.-
Arb. m. Esther Verwold

Mohr Siebeck, Tübingen 2013.
478 Seiten ; 24,9 cm
ISBN 978-3161524998

Етичке норме раног хришћанства

У овој свесци су сабрани прилози са првог од четири симпозиона у Мајнцу насловљених као *Moral Meetings*, одржаних између 2009. и 2011. г. Концепт ових симпозиона

се састојао у интердисциплинарности прилаза библиста, јудаиста, класичних филолога, философа, патристичара, систематских теолога и представника других научних ди-

сципина са фокусом на питањима етичких норми раног хришћанства.

Анализа норми у хоризонту „имплицитне етике“ раног хришћанства

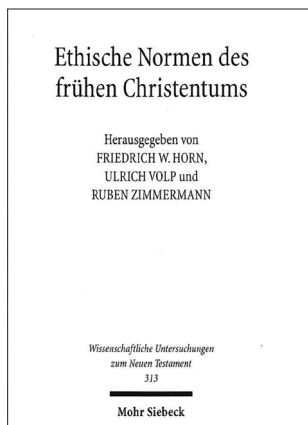
и њихово плуралистичко заснивање је био први рефлексивни корак. Аутори прилога се питају о могућностима заснивања норми и ранохришћанске етике у контексту античке фило-

софије. Уједно се испитује њихова релевантност у савременом дискурсу о одговорности. У њему се разликују аргументи и двоје форме између моралног и етичког заснивања. Под моралним заснивањем се разумеју

„добри“ разлози „који су примерни да се поступак и кроз њега испољени морални суд онога који дела, оправдају“. Конкретно је реч о односу према фактичном, према могућим консеквенцама, једном моралном кодексу, моралној компетентности/ауторитету или савести. Етичка заснивања имају задатак да „морално делање и суђење нужно осмисле из појма морала из увида у нужност“. Као етички модели заснивања разликују се логичке, дискурзивне, дијалектичке, аналогне, трансценденталне, аналитичке и ерминевтичке методе.

Тројица приређивача – Фридрих Хорн, Улрих Фолпен и Рубен Цимерман – су професори новозаветног богословља односно црквене историје на Гутенберг универзитету у Мајнцу.

Зоран Андрић

Ingolf U. Dalferth, Karl Lehmann, Navid Kermani, *Das Böse: Drei Annäherungen*

Verlag Herder, 2011
120 Seiten ; 21,4 cm
ISBN 978-3451340574

Зло: три приближења

Питање порекла зла не игра само одлучујућу улогу у такозваној теодицеји („Зашто Бог допушта зло?“), већ и у питањима саморазумљивости људи и разлога њиховог моралног делања. Шта тачно треба под злом разумети? У чему је његов

узрок? Три прилога из пера – теолога и филозофа религије Инголфа Далферта, ранијег професора догматике, бискупа Карла кардинала Лемана и оријенталисте и списатеља Навида Керманија – нуде у овој књизи одговоре из перспективе раз-